

Restaurering av laven över Adelswärdiska schaktet

Arbetet med laven kommer att ske i etapper där varje etapp får ett avslut på en nivå som lämnar laven i ett brukbart skick som ett intressant besöksmål.

Etapp 1

Arbetets omfattning.

En gångväg som följer naturen från grusvägen upp till laven anläggs i ett tidigt skede, arbetsplatsen måste vara förberedd för besökare, press och sponsorer. Gångvägens draging diskuteras på plats med berörda parter.

Platsen ansluts till elnätet.

Hela arbetsplatsen hägnas in med 2 m högt byggstaket.

Hisskorgen lyfts upp och ställs upp på planen nedanför för allmän beskådan.

Byggställning reses på norra sidan för tillgänglighet till taket.

Linhjulen och stativen plockas isär till hanterbara delar och lyfts ner.

När linhjulen inte längre är en fara så byggs ett bärande golv över schaktet. Inköpta balkar till golvet kan senare användas till den permanenta täckningen.

En byggställning köps in och reses invändigt. Vartefter att ställningen byggs upp rensas allt löst material bort och stommen inspekteras.

Tankar och experiment kring lyft, påmärkning och skarvning görs och nedtecknas kontinuerligt under arbetets gång (kunskapsuppbyggnad).

En workshop med deltagare från föreningar och företag med närliggande intressen anordnas där diskussioner och experiment utförs samt resultat av tidigare experiment läggs fram (kunskapsuppbyggnad och kunskapsspridning).

Stolpar, diagonaler och nedre bjälklag skarvas eller byts ut.

Takets bjälklag repareras eller byts ut och taket täcks på samma sätt som ursprungligt med plåt.

Arbetet görs från ställning på norrsidan och från ställningen invändigt.

När taket är lagt ställs linhjulen på sina ursprungliga platser och ställningarna plockas ner.

Ett däck som delvis eller helt täcker schaktet monteras. Utformningen diskuteras på plats.

Etapp 2

Nyttillverkning av fasadspån identiska med de nuvarande. Byte av fasadspån. Med yttre byggnadsställning plockas fasaden ner bit för bit och ersätts med nya spån, en sida i taget.

Föreningen kommer att undersöka möjligheterna för ett integrationsprojekt där nyanlända boende på orten arbetar tillsammans med föreningens medlemmar några timmar i veckan med att bära fram nya spån och plocka undan och sortera de nedtagna spånen.

Renovering/nyttillverkning av fönsterbågar av fönster med gammalt glas.

Etapp 3

Parallellt med hela restaureringsarbetet kommer en dokumentärfilm att spelas in. Skriftlig dokumentation och fotodokumentation kommer också att göras.

Ettapp 4

En plats för information och guidning i form av en stolplada med utställning och bänkar kommer att byggas utmed vägen mot laven från parkeringen.

Föreningen planerar att engagera en person kunnig i husbygge i stolpverksteknik för att bygga en stolplada tillsammans med barn från orten på samma vis som han flera gånger förut har byggt i samarbete med barn. Föreningar på orten med barn- och ungdomsverksamhet har visat intresse för att delta i denna verksamhet.

Den utställning som skall inrymmas i stolpladan skall iordningställas i samarbete med Föreningen Brukskultur i Åtvidaberg. Utställningen ska berätta om platsens historia och lavens tillkomst och drift samt dess tekniska betydelse i vår industrihistoria.

Ettapp 5

Trappor och avsatser inne i laven. För att ett besök i laven ska bli en hisnande upplevelse, och för att kunna anordna konstutställningar och andra evenemang i byggnaden planerar vi att montera en loftgång i metall i flera etager på byggnadens insida. Denna loftgång tillverkas och monteras på ett sådant sätt att den utan att vara iögonfallande ändå tydligt avviker från den ursprungliga byggnaden så att den inte förvirrar besökaren beträffande byggnadens ursprungliga utseende. Infästningspunkter görs så att de enkelt är åtkomliga för årlig besiktning och så att hela loftgången kan monteras bort utan att ha förvanskat byggnadens ursprungliga utseende. Hävla Bruk utarbetar en offert och ett förslag till utformning, den slutgiltiga utformningen kan dock inte bestämmas förrän lavens insida blir åtkomlig för mätningar och arbeten.

Ettapp 6

Renovering/nyttillverkning av hiss enligt gammal modell. I ettapp 1 kommer linhjulen att renoveras och återmonteras på sin ursprungliga plats. I ettapp 6 kommer en ställina att dras, två hisskorgar nyttillverkas enligt gammal förlaga och en eldriven motor monteras i anslutning till lavens baksida.

Ettapp 7

Underjordiskt rum med museum och installationer med ljud och bild. Ytterligare ett permanent golv monteras på passande ställe en bit ner i schaktet. Hissen kommer att transportera besökare dit ner. Rummet blir möjligt att mörklägga för en utställning med bland annat filmer med information om gruvan. En reservutgång i form av stegväg monteras och ventilation ordnas.